

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Enarratio Epistolæ Prioris Ad Timothevm, Et Dvorvm Capitum secundæ

Melanchthon, Philipp

Vitebergæ, 1561

VD16 M 3167

Qui vult omnes homines saluos fieri, & ad veritatis agnitionem peruenire
&c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36308

bernatoribus, qui ad hanc ideam sua consilia dirigere debebant, sed etiam singulis hominibus suo loco, ut talem statum adiuuemus, primum ardenti precatione, Deinde nostris obsequijs & exemplis, Non uiolamus pacem iniurijs, non turbamus ordinem petulantia & barbaricis moribus.

Hic quoq; integra doctrina quæ in Ecclesia traditur de rebus politicis cogitanda est, quæ sumatur ex libris, ubi copiosius recitatur, Præcipue uerò nota sit regula, Neceffe est obedire non solum propter iram, id est, propter pœnam, Sed etiam propter conscientiam. Hæc regula est præcipuus neruus gubernationis politicæ in toto genere humano, Et magis munit imperia quàm ulla alia sapientia uel potentia. Et ad hanc regulam referendum est dictum Pauli hoc loco. Hoc honestum & acceptum est coram saluatore nostro Deo, Dicit hæc ipsa officia precationem pro potestate, pietatem, tueri honestam disciplinam, pacem et εὐταξίαν, esse opera Deo placentia, uidelicet in credente suo ordine, sicut alibi de bonis operibus dicitur.

Qui uult omnes homines saluos fieri,
& ad ueritatis agnitionem
peruenire &c.

Augu:

I. EPISTOLA AD

Augustini interpretatio hæc est, Deus uult
omnes homines, id est, omnium graduum &
gentium aliquos saluos fieri, Deinde addunt laby-
rinthos de prædestinatione, quibus turbari mentes
nequaquam utile est, Et illæ turbulenta disputa-
tiones inde oriuntur, quod non consideratur dis-
crimen Legis & gratuita promissionis, & abdu-
cuntur mentes à gratuita promissione. Intuea-
mur autem non homines ociosis mentibus disputa-
tantes, sed oppressos ueris doloribus, ut eos qui
iam ad supplicia ducuntur, his non sunt pro-
ponenda quæstiones de prædestinatione, sed te-
nenda est doctrina de qua dicitur Ioan. 1. Filius
qui est in sinu patris ipse enarrauit nobis. Hæc
uoluntas de gratia & immensa misericordia Dei
expresso decreto patefacta est, Et uult eam Deus
ex hac sua promissione cognosci, Et promissio est
uniuersalis iuxta hæc dicta Matth. 11. Venite ad
me omnes qui laboratis &c. Et actio: 10. Hinc
omnes Prophetæ testimonium perhibent, remissio-
nem peccatorum accipere per nomen eius om-
nes qui credunt in eum. Et sæpè repetita est uni-
uersalis particula, Et unde certitudo esset si pro-
missio non esset uniuersalis.

Ad hanc uniuersalem promissionem & uolun-
tatem accommo & hæc dicta Pa-
li, D

TIMOTH: CAP. II. 24

li, Deus uult omnes homines saluos fieri, uoluntate reuelata in promissione, qua & uerissime effi-
 tax est in ijs qui uerbo se sustentant, Idem dicitur apud Deum non est acceptio personarum. Ac manifestissimum est in ueris pauoribus non alia consolatione mentes erigi posse nisi agnitione filij, Et mandatum est uniuersale ad totum genus hu-
 manum pertinens, sonans in toto genere huma- no de Filio, Hunc audite: Ad hanc consolationem cum hæc dicta Pauli accommodantur, sient dul-
 cissima, & gratum est in Deo æqualitatem uide- re. Nam cogitatio inæqualitatis, quòd Deus alio-
 rum peccatis durius irascatur, aliorum tetros lapsus negligat, & aliquos excerpserit, quibus uelit esse familiarior spretis cæteris, tribuit Deo
 πρῶτον οὐλομένην, quæ est tyrannica, & excru-
 ciat mentes horribili dubitatione.

Retrahit autem nos uox diuina ad patefactio-
 nem, quæ affirmat sine ulla dubitatione Deum uerè irasci peccatis in omnibus, tam in Dau-
 de quàm in Saule. Rursus etiam sine dubitatione Deum recipere omnes confugientes ad Filium, Sic iudicare nos cogit expressa promissio, quæ est
 uniuersalis. Et sit modus aliquis disputationum, nec querantur cauillationes ad labefactandam
 promissionem. Hac simplici enarratione con-
 tenti simus, Deus uult omnes homines saluos fieri,
 quòd

I. EPISTOLA AD

quod ad suam uoluntatem attinet, iuxta reuelatam
promissionem, qua sine ulla dubitatione efficax
est in accipientibus uerbum, & se sustentantibus
uerbo.

Causam addit, quare Deus uelit omnes homi-
nes saluos facere, Quia inquit pro omnibus Filius
persoluit precium. Simul autem hic docet nos de
agnitione ueri Dei, de uera inuocatione & de
modo saluationis. Ac primum discernit uerum
Deum à commentitijs numinibus, Vnus est Deus
inquit, ille scilicet, qui misit mediatorem Iesum
Christum. Semper enim oportet sic apprehen-
di Deum, ut hunc uerè esse Deum statuamus, &
fide intueamur & compellemus, qui se patefecit
data promissione de Mediatore & additis testi-
monijs. Sicut in primo præcepto dicitur, Ego sum
Dominus Deus tuus, qui eduxi te de Ægypto.
Item, Deus patrum nostrorum Abraham, Isaac,
Iacob, id est, qui dedit promissiones patribus no-
stris. Omnes autem aliæ patefactiones referen-
de sunt ad hanc præcipuam, qua se Deus patefecit
cit misso Filio. Et cum ait, Vnus est Deus, com-
pletitur tres personas. Opponit enim hoc dictum
omnibus commentitijs numinibus, ut in Deuter-
6. capite. Audi Israël, Dominus Deus tuus, Do-
minus unus est.

Postea de Filio ut de Mediatore loquitur, ubi
discernit

disertè inquit, Homo Christus Iesus, ut significet se
ideo nunc nominare Filium, non quòd excludat
eum à diuinitate, Sed quòd iam de Mediatore lo-
quatur, in quo duæ naturæ sunt diuina & huma-
na. Est autem inter omnia summa opera sapien-
tiæ Dei supremum & arcanissimum omnium
hoc consilium, copulatio naturæ diuinæ & hu-
manæ in redemptore, Et hanc sapientiam in om-
ni æternitate discemus, sed iam utrunq; piè &
reuerenter considerandum est, & quid sit Me-
diator, & quare uoluerit Deus constituere Me-
diatorem, & quare talis sit, Deus & homo.

DE MEDIATORE.

Sunt autem proprietates Mediatoris quatuor.

- I. Ut sit persona inter Deum irascentem pec-
cato, & genus humanū reum peccati iræ & Dei
constituta, ut iusticiæ Dei satisfaciat, sustineat
iram pro peccato & deprecetur pro nobis.
- II. Ut sit reuelatus hic Mediator, & expresso
testimonio Dei ad hoc ordinatus, ut sit propicia-
tor, Sicut de Filio Dei expresse dictum est Rom:
3. Quem constituit propiciatorem. Et in Psal-
mo 110. Tu es sacerdos in æternum secundum
ordinem Melchisedech. Et eadem loca sunt pro-
missiones, quæ testantur exaudiri hunc Mediato-
rem.